

HE 139/2003 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi painelaitelain 27§:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi painelaitelain 27 §:n 3 momenttia. Lain siirtymäsäännöksen mukaista siirtymäaikaa ehdotetaan pidennettäväksi siten, että puolustus-
hallinnon toimialan painelaitteisiin, alusten painelaitteisiin sekä ilma-alusten ja niiden
käyttölaitteistoihin kuuluviin painelaitteisiin

paineastialakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä voitaisiin edelleen soveltaa 31 päivään joulukuuta 2005.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	3
1. Nykytila ja muutostarpeet	3
2. Ehdotettu muutos.....	4
3. Esityksen suhde yhteisön oikeuteen	4
4. Esityksen taloudelliset vaikutukset	4
5. Asian valmistelu	4
6. Voimaantulo	4
LAKIEHDOTUS.....	5
painelaitelain 27 §:n muuttamisesta	5
LIITE	6
RINNAKKAISTEKSTIT	6
painelaitelain 27 §:n muuttamisesta	6

PERUSTELUT

1. Nykytila ja muutostarpeet

Painelaitelaki (869/1999) tuli voimaan 29 päivänä marraskuuta 1999. Lailla kumottiin 2 päivänä helmikuuta 1973 annettu paineestialaki (98/1973).

Painelaitelain 1 §:n 1 momentissa säädetään, että lakia sovelletaan puolustushallinnon toimialan painelaitteisiin, alusten painelaitteisiin sekä ilma-aluksiin ja niiden käyttölaitteistoihin kuuluviin painelaitteisiin siten kuin erikseen säädetään. Lain 1 §:n 2 momentin mukaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) tarkoitettuihin paineellisiin astioihin ja säiliöihin lakia sovelletaan vain niiden sijoituksessa ja käytössä. Painelaitelaila ja sen nojalla annetuilla säännöksillä on pantu täytäntöön painelaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/23/EY.

Painelaitelain säännöksiä ei voida kaikilta osin soveltaa puolustushallinnon käytössä oleviin painelaitteisiin, koska ne eroavat rakenteensa ja käyttötarkoituksensa puolesta yleisesti käytössä olevista painelaitteista. Toisaalta kaikista puolustushallinnon käytössä olevista painelaitteista ei ole saatavissa tarvittavia tietoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida, täyttääkö painelaite oleelliset turvallisuusvaatimukset. Näin ollen painelaitteiden turvallisuus joudutaan arvioimaan muilla menetelmillä, kuin mitä painelaitelaki edellyttää. Erityisesti näitä poikkeavia painelaitteita on muun muassa panssariajoneuvoissa ja ohjuksissa.

Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetulla lailla ja sen nojalla annetuilla säännöksillä on pantu täytäntöön kuljetettavista painelaitteista annettu neuvoston direktiivi 99/36/EY. Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettu laki koskee vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä ja rautatiellä sekä ilma-aluskuljetuksia samoin kuin kappaletavaran meri- ja sisävesikuljetuksia. Laki ja direktiivi eivät koske alukseen tai ilma-alukseen liitettyjä ja niiden käytön kannalta tarpeellisia painelaitteita.

Painelaitelain siirtymäsäännöksen mukaan paineestioiden suunnittelua, valmistusta,

käyttöönottoa ja niihin liittyvää tarkastusta ja tarkastuslaitosta koskevia muita paineestialain ja sen nojalla annettuja säännöksiä kuin paineestia-asetuksen (549/1973) 21 c §:ää voidaan soveltaa 29 päivään toukokuuta 2002. Siirtymäkautta jatkettiin 31 päivään joulukuuta 2003 painelaitelain muuttamisesta annetulla lailla (387/2002) siltä osin kuin on kysymys puolustushallinnon toimialan painelaitteista taikka alusten painelaitteista taikka ilma-alusten tai niiden käyttölaitteistoihin kuuluvista painelaitteista. Painelaitelain 29 §:ssä säädetään, että ennen tämän lain voimaantuloa käyttöön hyväksytyjä painelaitteita saa edelleen käyttää, vaikka ne eivät täytä painelaitelaisissa säädettyjä vaatimuksia. Valvontaviranomainen voi kuitenkin määrätä tällaisten painelaitteiden käytölle rajoituksia, jos se henkilö- tai omaisuusvahinkojen estämiseksi katsotaan tarpeelliseksi.

Painelaitelain soveltamista puolustushallinnon toimialan painelaitteisiin, alusten painelaitteisiin ja ilma-aluksiin sekä niiden käyttölaitteistoihin kuuluviin painelaitteisiin koskevan lainsäädännön ja lakia alemmanasteisten oikeussääntöjen valmistelu osoittautui odotettua monimutkaisemmaksi. Lisäksi uuden perustuslain 80 §:n tulkinnan pohjalta muotoutuneet sääntelyn täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimukset sekä lainsäädännön alan laajentuminen vaativat entistä perusteellisempaa säädösvalmistelua, mikä osaltaan on viivästyttänyt valmistelutyötä.

Edellä sanotusta johtuen olisi tarpeellista puolustushallinnon toimialan painelaitteiden, alusten painelaitteiden sekä ilma-alusten painelaitteiden ja niiden käyttölaitteistoihin kuuluvien painelaitteiden osalta jatkaa 27 §:ssä säädettyä siirtymäaikaa, jotta tarvittava uusi lainsäädäntö saadaan valmisteltua.

Tarkoituksena on, että esitetyn siirtymäajan päättymiseen 31 joulukuuta 2005 mennessä liikenne- ja viestintäministeriö ja puolustusministeriö valmistelevat oman hallinnon osalta painelaitteiden osalta tarvittavan lainsäädännön siten, että näiden ministeriöiden hallinnon osalta tarvittavat säännökset sijoitettaisiin erillisiin lukuihin.

2. Ehdotettu muutos

Painelaitelain 27 §:n 3 momentin loppuun ehdotetaan muutosta, joka pidentäisi momentissa tarkoitettua siirtymäaikaa puolustushallinnon toimialan painelaitteiden, alusten painelaitteiden sekä ilma-alusten ja niiden käyttölaitteistoihin kuuluvien painelaitteiden osalta. Pykälän 3 momentti säilyisi muutoin ennallaan, joten siirtymäajan pidennys ei koskisi muita painelaitteita. Määräaika pitäisi nykyisestä kahdella vuodella eli 31 päivään joulukuuta 2005.

3. Esityksen suhde yhteisön oikeuteen

Vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 94/55/EY 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, että direktiiviä sovelletaan jäsenvaltioissa tai jäsenvaltioiden välillä tapahtuviin vaarallisten aineiden tiekuljetuksiin. Kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot saavat sallia meriliikennettä tai lentoliikennettä koskevien kansainvälisten vaatimusten mukaisesti luokiteltujen, pakattujen ja merkittyjen vaarallisten aineiden maantiekuljetukset alueellaan aina kun kuljetukseen sisältyy meri- tai lentomatka.

Painelaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/23/EY soveltamisalaa ja määritelmiä koskevan 1 artiklan 3.14 kohdassa säädetään, että tämän direktiivin soveltamisalaa eivät kuulu laivat, raketit, ilma-alukset tai liikkuvat off-shoreyksiköt sekä laitteet, jotka on nimenomaisesti tarkoitettu asennettaviksi näihin koneisiin tai niiden käyttämiseksi. Artiklan 3.19 kohdan mukaan direktiivin soveltamisalaa eivät kuulu vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyssä eurooppalaisessa ADR-sopimuksessa tarkoi-

tetut laitteet, kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan COTIF-yleissopimuksen liitteen B (CIM) liitteenä olevassa vaarallisten tavaroiden kansainvälisissä rautatiekuljetusmääräyksissä tarkoitettuja laitteita, Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vaarallisten aineiden kansainvälisessä merenkulkualan kuljetussäännöstössä (IMDG) tarkoitettuja laitteita sekä Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) nojalla standardeina julkaistuissa teknisissä määräyksissä (ICAO-TI) tarkoitettuja laitteita.

Edellä mainituilla perusteilla ei ole olemassa yhteisön oikeuden asettamia esteitä sille, että painelaitelakiin tehtäisiin ehdotettu muutos.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

5. Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Siirtymäkauden pidentämisen tarve on yhteisesti todettu liikenne- ja viestintäministeriön, kauppaja teollisuusministeriön, puolustusministeriön sekä Merenkululaitoksen virkamiesten välisissä neuvotteluissa. Kauppaja teollisuusministeriö on antanut liikenne- ja viestintäministeriölle esittelyluvan.

6. Voimaantulo

Painelaitelain 27 §:n 3 momentissa oleva siirtymäaika päättyy 31 päivänä joulukuuta 2003. Sen vuoksi laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

painelaitelain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä elokuuta 1999 annetun painelaitelain (869/1999) 27 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 387/2002, seuraavasti:

27 §

Paineastioiden suunnittelua, valmistusta, käyttöönottoa ja niihin liittyvää tarkastusta ja tarkastuslaitosta koskevia paineestialain ja sen nojalla annettuja muita säännöksiä kuin paineastia-asetuksen (549/1973) 21 c §:ää voidaan soveltaa 29 päivään toukokuuta 2002. Siltä osin kuin on kysymys puolustus-hallinnon toimialan painelaitteista taikka

alusten painelaitteista taikka ilma-alusten tai niiden käyttölaitteistoihin kuuluvista painelaitteista edellä tarkoitettuja säännöksiä voidaan kuitenkin soveltaa 31 päivään joulukuuta 2005.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Johannes Koskinen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

painelaitelain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä elokuuta 1999 annetun painelaitelain (869/1999) 27 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 387/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

Paineastioiden suunnittelua, valmistusta, käyttöönottoa ja niihin liittyvää tarkastusta ja tarkastuslaitosta koskevia paineestialain ja sen nojalla annettuja muita säännöksiä kuin paineastia-asetuksen (549/1973) 21 c §:ää voidaan soveltaa 29 päivään toukokuuta 2002. Siltä osin kuin on kysymys puolustushallinnon toimialan painelaitteista taikka alusten painelaitteista taikka ilma-alusten tai niiden käyttölaitteistoihin kuuluvista painelaitteista edellä tarkoitettuja säännöksiä voidaan kuitenkin soveltaa 31 päivään joulukuuta 2003.

27 §

Paineastioiden suunnittelua, valmistusta, käyttöönottoa ja niihin liittyvää tarkastusta ja tarkastuslaitosta koskevia paineestialain ja sen nojalla annettuja muita säännöksiä kuin paineastia-asetuksen (549/1973) 21 c §:ää voidaan soveltaa 29 päivään toukokuuta 2002. Siltä osin kuin on kysymys puolustushallinnon toimialan painelaitteista taikka alusten painelaitteista taikka ilma-alusten tai niiden käyttölaitteistoihin kuuluvista painelaitteista edellä tarkoitettuja säännöksiä voidaan kuitenkin soveltaa 31 päivään joulukuuta 2005.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.